

Az angol nyelvű szleng hatása a gyermekek és fiatalok szókincsére

Pungor Viktória – Dőryné Zábrádi Orsolya
Széchenyi István Egyetem, Győr

Bevezetés

A dolgozat témája az angol nyelvből származó szleng beépülése főként gyermekek, illetve fiatalok szókincsébe. Milyen mértékben igaz a gyerekekre a gyakori szlenghasználat? Milyen környezetben használják őket, ha használják őket? Egyáltalán miért használunk szlenget? Ilyen és ehhez hasonló kérdésekre szeretnék választ találni kutatásom során. Meglátásom szerint napjainkban ez egy igazán aktuális téma, hiszen egyre több szlengszó épül be a mindennapos nyelvhasználatunkba, valamint egyre rohamosabb tempóban cserélődnek ezek a szavak. Felhasználásuk gyakorisága széles skálán mozog, valamint szituatív alkalmazásuk is igazán eltérő az általam tapasztaltak szerint.

1. Szakirodalmi áttekintés

1.1. A szleng fogalma és történelmi gyökerei

A szlenghasználat napjainkban igencsak elterjedt kommunikációs forma. Egyre dinamikusabban változik, és nemcsak nyelvi, de pszichológiai hatása is van. Az első szórványemlékek bűnüldözéssel kapcsolhatók össze. Az egyik legelterjedtebb magyar példa a XIV. századból ismert Filetlennpál foglalkozására hivatkozó Szatyorvágó (Zagyurwagou) gúnynév, amelyből következtetni lehet arra, hogy tolvaj volt, aki táskák aljának kimetszésével lopott, filetlensége pedig az ezért járó csonkításra utalhat (Németh 1997).

Az 1900-as években igencsak elterjedt a tolvajnyelv, amely a legjobban hasonlítható a szlengszavakhoz. Használatuknak fő célja az volt, hogy társaságban beszélgetve „kódolva” juttassák el üzenetüket a másik félnek anélkül, hogy a társaság többi tagja bármit is érzékelne az egészből. Ebből az időszakból is beépült néhány szó a szókincsünkbe, melyet akár ma is használhatunk. Ilyen például a *hadovál (beszél)*, *suli (iskola)*, *kupi (bordélyház)* stb.

1.2. A szleng definíciós nehézségei és funkciója

Mivel a szlengre mint fogalomra, a mai napig nem sikerült „egymondatos” definíciót találni (Kis 1997, 2006; Kövecses 1997, 2009; Péter 1999), történelmi háttérének megismerésén túl, funkciójának megismerésével kerülhetünk közelebb a szó meghatározásához. Bár a szavak nagy része megőrizte tulajdonságát, és csak bizonyos körökben alkalmazzák őket, a hétköznapi ember is szívesen rejtőzködik el. Ugyan nem a hatóságok elől, ahogy azt korábban említettem, hanem akár a gyermek szülei, tanárai elől, férj a felesége elől, feleség a férje elől, beosztott a főnöke elől és a többi. Fontos azonban megemlíteni, hogy bár nem gyakori, de ezekben az esetekben sincs kizárva az illegális cselekedetek előli rejtőzködés sem. Ehhez kapcsolódó példa, melyről több cikk és tanulmány is született, miszerint fiatalok káros szokásaihoz és szórakozásaihoz kapcsolódó szavak, amelyek már abszolút elterjedtek a fiatalok körében, a tanár, illetve szülők számára teljesen ismeretlenek, így jó néhány esetben esélyük sincs a baj megelőzésére, mert ezeket a kódszavakat használva kerülnek ki a felnőtteket a fiatalok. Ezek a szavak a fiatalok körében abszolút elterjedtek akár cselekvésről, akár valamilyen illegális dolog fantáziánévéről van szó, és külsős személy számára esélytelen kitalálni, miről is lehet szó, hiszen sokszor jelentésszerű hasonlóság sincs az eredeti szóhoz viszonyítva.

1.3. A szleng megnevezései és értelmezései a szakirodalomban

A különböző nyelvek, különböző megfelelőket használnak eme szavak összességére (szleng, fattyúnyelv, tolvajnyelv, argó, zsargon, diáknyelv stb.) azonban én dolgozatom további részében is a szleng kifejezést fogom alkalmazni, Péter Mihály megközelítését követve. Magam is úgy vélem, hogy a szleng különösen a fiatalabb generációk körében népszerű beszédmód, amely egyrészt sajátos szó- és kifejezőkészséget, másrészt egyedi nyelvhasználati-stilisztikai formát jelent (Kis 1997). Ugyanakkor nem tekinthető sem önálló stílusnak, sem szociolektusnak (Péter 1999). Péter (1999) szerint a szleng ma már sem társadalmi rétegek, sem földrajzi területek, sem generációk szerint nem határolható be. Nyelvtana lényegében megegyezik a köznyelvével, miközben szókészlete eltérő (Bárczi 1932). Eble (2004: 263) is hasonlóképpen fogalmaz: „A szleng inkább lexikai jelenség, semmint fonológiai vagy szintaktikai, bár a testbeszéd és a hanglejtés gyakran fontos szerepet játszik abban, hogy egy kifejezést szlengként értelmezzünk.”

A szleng a mindennapi nyelvhasználat szerves része, amely különösen a fiatalok körében népszerű. Nemcsak az egyes társadalmi csoportok közötti összetartozást erősíti, hanem egyfajta elkülönülést is biztosít más közösségektől. Péter Mihály szerint a szleng egy sajátos nyelvhasználati-stilisztikai forma, amely nem tekinthető sem önálló stílusnak, sem szociolektusnak (Péter 1999). Ez azt jelenti, hogy a szleng nemcsak az ifjúság körében jelenik meg, hanem különböző szakmai és társadalmi csoportokban is, például az argó és a szakmai zsargon részeként.

2. A kutatás módszere és menete

2.1. Az adatgyűjtés módszerei

Ezen ismeretek fényében készítettem el kérdőívemet is, melyben többnyire eldöntendő, kiválasztós vagy esetleg rövid választ igénylő kérdések fordultak elő. Ezt választottam elsődleges adatgyűjtési módszernek is, hiszen így több gyermeket és fiatalt lehet elérni, és a még több kitöltés reményében, illetve az eredmények átláthatóbb tárolásának érdekében az online kérdőív mellett tettem le voksomat. A kérdőívet egy általános iskola és gimnázium tanulói között küldtem szét az ottani igazgató és pedagógusok segítségével. Mivel a szülőknek lett elküldve a kérdőív linkje, nem kellett szülői hozzájárulási nyilatkozatot kitöltetni, viszont ennek negatívumaként jóval kevesebb gyermekhez ért el a kitöltés lehetősége, mint azt gondoltam. 16 év alatti tanulók esetén 52 személy töltötte ki a kérdőívet, míg a 16 éven felüliek 113-an szántak időt az űrlap kitöltésére. Természetesen ebben az is nagy szerepet játszott, hogy a kisebb korosztályt nehezebb online felületen elérni, attól függetlenül, hogy a digitális eszközök világában igazán otthonosan mozognak jó néhányan. Ennek a kitöltési aránynak köszönhetően döntöttem úgy, hogy párhuzamba állítom a két csoporttól származó eredményeket.

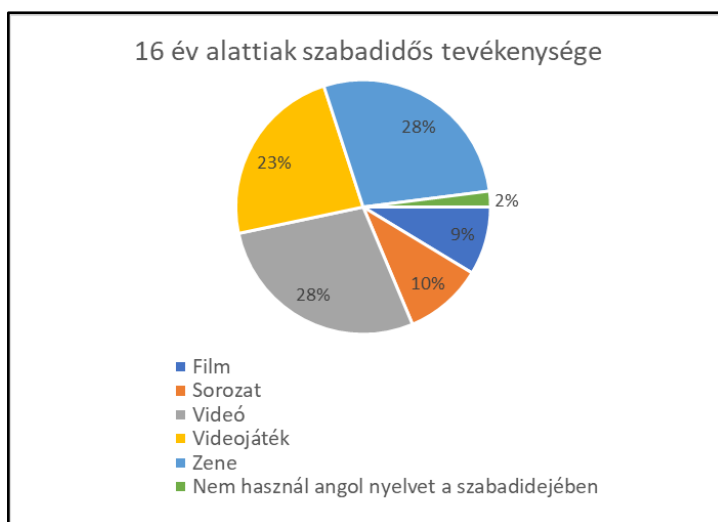
2.2. A gyermekek bevonásának korlátai a kutatásban

A felmérésben résztvevők közül a legfiatalabb egy 8 éves kitöltő volt, míg a legidősebb 22 éves. Ez egy igazán széles skála, azonban azért, hogy megfelelő mennyiségű adatot gyűjthessek, illetve hogy minél átfogóbb kutatást végezhessenek, úgy gondoltam, hogy fontos minél több korosztályt megfigyelni. A kisebb korosztályt (értem ez alatt a 8–13 éves gyermekeket) jóval nehezebb volt elérni, mint azt gondoltam. Bár igazán otthonosan mozognak a digitális eszközök világában, észrevételem szerint a kérdőívek megakadtak a szülőknél. Itt jön a kérdés, hogy akkor miért pont a szülőknek küldtem el a kérdőívet, miért nem a diákoknak? Tény, hogy a gyermekek túlnyomó többsége rendelkezik már iskolai elérhetőséggel (e-mail), azonban ahhoz, hogy ők kitölthessék az űrlapot, mivel kiskorúakról van szó, először egy szülői hozzájárulási nyilatkozatot kellett volna kitöltetni, melyet az iskola vezetőségének felvetésére inkább elvetettünk, mert sokkal több időt és papírmunkát igényelt volna. Azzal, hogy közvetlenül a

szülőknek lett továbbítva a kérdéssor linkje, elkerülhető lett a hozzájárulási nyilatkozat, hiszen a szülő döntötte el, hogy engedi-e kitölteni a gyermeknek a kérdőívet, vagy sem. Sajnos azonban inkább az utóbbi mellett tették le voksukat a szülők, így mint már korábban is említettem, 52 gyermek segítette válaszaival kutatásom sikerességét.

3. Az eredmények bemutatása

Ez a korosztály (8–16 évesek), már egy olyan generáció, ami a digitális eszközök aktív használatának segítségével cseperedik egyre nagyobbá. Nagyon sok külső inger éri őket, amelynek különböző hatásai is vannak. Ezek közül az egyik a szókincsre gyakorolt hatás. Ebben az időszakban bővítik a gyermekek a legnagyobb mértékben a szókincsük repertoárját, így igazán nagy szerepe van annak, hogy milyen interakciók érik a gyermekeket ebben a fejlődési időszakban. Mint azt már az előbbieken említettem, ezek a gyerekek már aktív használói a digitális eszközöknek. Ezeken keresztül is sok és sokféle inger éri őket, mint például az angol nyelv. Nagyon sok játék, videó, film, sorozat és zene is angol nyelven érhető el, amelyeket előszeretettel használ ez a korosztály. Az iskola keretei között megszerzett angoltudás teljesen más területeken fejleszti a szókincsüket, ám a social mediából átvett kifejezések már mindennapjaik részét képezik. Kérdőívem egyik kérdése kifejezetten erre a témára irányul, miszerint milyen digitális tartalmakat szoktak fogyasztani angol nyelven.

1. ábra: 16 év alatti gyermekek szabadidős tevékenysége
(Forrás: saját szerkesztés)

Ennél a kérdésnél több választ is meg lehetett adni, és mint azt a diagram is jól mutatja, legnagyobb mértékben videókat szoktak nézni, illetve zenét szoktak hallgatni angol nyelven. Második helyen, nem sokkal lemaradva a videójátékozás végzett, majd a sorozatnézés, végül pedig a filmnézés. Érdekes volt tapasztalni, hogy 3 olyan válasz érkezett, miszerint egyik tevékenységet sem végzik angol nyelven. Ebben a korosztályban meglepve tapasztaltam, hogy csak 3 olyan tanuló volt, aki tulajdonképpen nem használt digitális tartalmakat. Kicsit több tanulóra számítottam, ám ez is alátámasztja feltevésemet, miszerint már majdnem minden gyermek, minden korosztályban használja a digitális eszközöket. A válaszok aránya nem igazán okozott meglepetést, hiszen hasonló eredményre számítottam, hiszen tisztában vagyok vele, hogy a már főként alfa generációból származó gyermekek rengeteg zenét hallgatnak, mert ez lett az önkifejezés és az érzelem kinyilvánításának eszköze, ezzel felváltva a versekkel való, korábbi önkifejezést. Illetve a filmek is felváltották a könyveket, a gyermekek szabadidejükben, más tevékenység közben is előszeretettel indítanak el egy filmet, akár csak háttérzajként is. Az angol nyelvű audioanyagok hallgatása fejleszti hallásukat is, egy idő után könnyebben megértik a hallott angol szövegeket, párbeszédet, valamint beszédtechnikájuk, kiejtésük is javul,

hiszen rögzül bennük egyes szavak kiejtési módja. Videójátékozás közben inkább a szókincsük fejlődik, hiszen a szavakat leírva látják, bizonyos szöveggörnyezetben vagy játékbeli szituációhoz kapcsolódóan. Ugyanez a helyzet a filmekkel és sorozatokkal is, csak ebben az esetben lehetőségük nyílik sokkal hétköznapiabb, emberközelibb párbeszédnek hallatán olyan szavakat elsajátítani, amelyeket be tudnak építeni saját köznyelvükbe. Itt már meg is lehet említeni, hogy ezekből a tartalmakból is nagyon sok olyan kifejezést tudnak átvenni, amelyet mindennapos szókincsükbe is beépítenek, és használnak is.

Úgy gondolom, hogy itt fontos azt is megemlíteni, hogy az iskolai oktatás során milyen arányban oszlanak el a választott idegen nyelvek. Bár angol nyelvterületű országgal nem határos országunk, sokkal nagyobb arányban tanulnak a gyermekek első nyelvként angolt, mint németet. Ennek természetesen több oka is van, amik közül az egyik az, hogy az angol nyelv a világ legelterjedtebb nyelve, így nemzetközi kommunikációs eszköz is. Egyszerűbb a nyelvtani rendszere, könnyebben tanulható, és sokkal több szakirodalom, üzleti anyag, film, zene, és egyéb anyag érhető el angol nyelven, mint németül.

2. ábra: 16 év alatti gyermekek első helyen tanult idegen nyelvének eloszlása
(Forrás: saját szerkesztés)

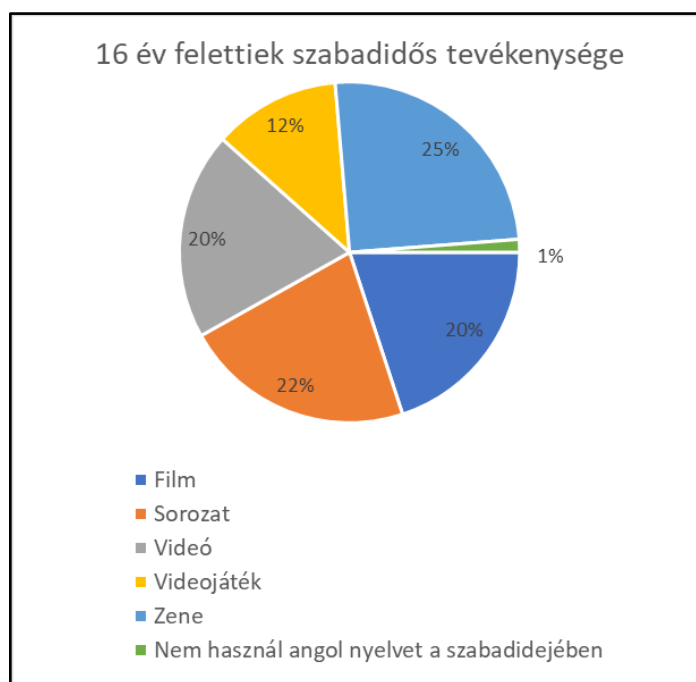
Ezzel párhuzamban az idősebb korosztály, akik már elmúltak 16 évesek (de még nem többek, mint 22 évesek), szintén nagyon hasonló arányban oszlanak meg az első helyen tanult idegen nyelv szerint. Ennek oka ugyanúgy az előbb említett tényezőkre vezethető vissza.

3. ábra: 16 év felettiak első helyen tanult idegen nyelvének eloszlása
(Forrás: saját szerkesztés)

Míg a 16 éven aluliak esetében a szabadidős tevékenységeknél 3 kiemelkedő elfoglaltság volt megfigyelhető, a 16 év felettiak esetében sokkal arányosabban oszlottak el a választott tevékenységek. Ennél a korosztálynál már kissé háttérbe került a videójátékok használata, illetve a videómegtekintések is, viszont a film- és sorozatnézés sokkal sikeresebb

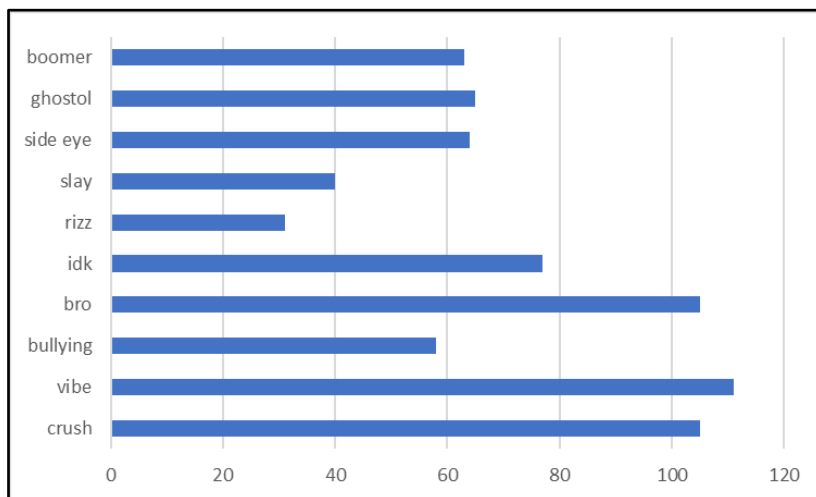
elfoglaltságnak mondható, mint a gyermekek esetében. Ennek egyik oka az is lehet, hogy erre a korra már elérnek egy olyan fejlettségi szintet, amellyel már megértik a filmben/sorozatban történeteket, és sokkal átérzhetőbb élménnyé is válhat az eredeti szinkronos film megtekintése.

4. ábra: 16 év feletti gyermekek szabadidős tevékenysége
(Forrás: saját szerkesztés)

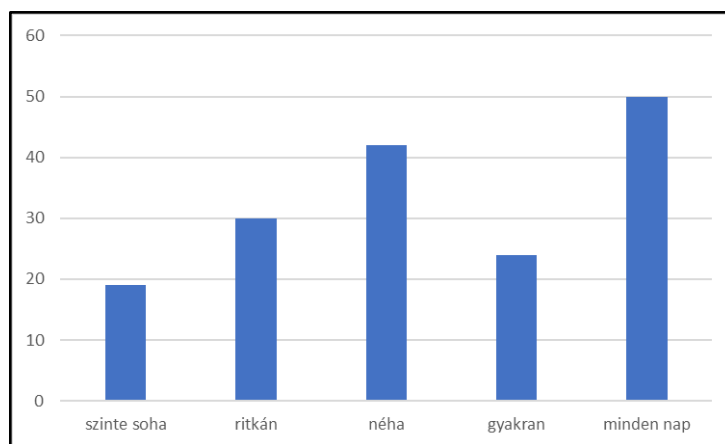
Kutatásom során arra is kíváncsi voltam, hogy mennyire vannak tisztában a szavak jelentésével a gyermekek és fiatalok. Tudják, miről beszélnek, vagy csak hallották és használják a szlengeket? Kérdőívemben megadtam néhány szlengszót, és hozzárendeltem többféle válaszlehetőséget, amik közül ki kellett választani a szavak megfelelő jelentését. Természetesen a *Nem tudom* válaszlehetőséget is megadtam, amelyre átlagosan a kitöltők 8-20%-a szavazott. A többi kitöltő kb. 70-80%-a tisztában volt a szavak jelentésével, míg a fennmaradó kb. 10% helytelen választ jelölt meg ennél a kérdésnél.

Ezzel kapcsolatosan az is érdekelt, hogy mely szlengeket használják a kitöltők mindennapos kommunikációjuk során. A kérdőívben megadtam 10, véleményem szerint ebben a korosztályban elég gyakori szót, melyek a következők voltak: *crush* (kiszemelt), *vibe* (hangulat), *bullying* (szekálás), *bro* (haver), *idk* (nem tudom), *rizz* (csajozás), *slay* (lenyűgöző), *side eye* (lenéző méregetés), *ghostol* (eltűnik), *boomer* (idősödő generáció). Ezek közül a leggyakrabban használt kifejezés a *vibe* volt, melyet összesen 111-en használnak a válaszadók közül. Hasonlóan magas számban használják a *crush* és *bro* szavakat, amely nem igazán meglepő, hiszen ezek azok a szavak, amelyeknek jelentése tartalmilag a leginkább megállja a helyét a mindennapos kommunikációban, főleg a kamaszok és fiatalok szókincsében. A többi kifejezés használata sokkal kevésbé volt kiugró, azonban a legkevesebbet használt kifejezés a *rizz* lett, amit a kitöltők közül csupán 31-en használnak. Ennek egyik legfőbb oka az előbbiekben említett tényezőre vezethető vissza, hiszen ennek a lexémának a jelentése nem igazán passzol a mindennapos témák szókincsébe.

5. ábra: A szlengszavak használatának gyakorisága
(Forrás: saját szerkesztés)

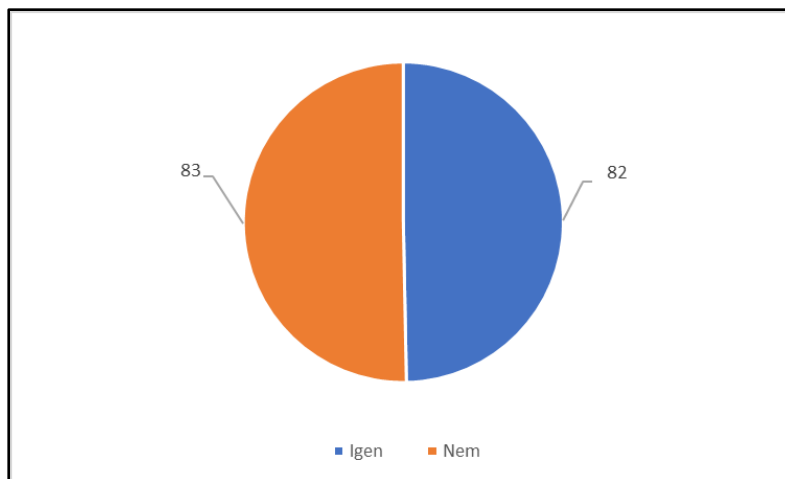
Mivel kitértem már arra, hogy az egyes szavakat milyen gyakorisággal használják a gyermekek és fiatalok, felmerülhet a kérdés, hogy összességében milyen gyakran használnak szlengket hétköznapi beszélgetéseik során. Arra kértem a válaszadókat, hogy egy egytől ötig terjedő skálán jelöljék meg, milyen gyakran használják a szlengket. A legtöbben, vagyis a kitöltők közel egyharmada minden nap használ szlengket, míg negyedük csak néha. A maradék kitöltő viszonylag arányosan oszlott el a szinte soha, ritkán és a gyakran szlengket használók között.

6. ábra: A kitöltők szlenghasználatának gyakorisága
(Forrás: saját szerkesztés)

Releváns témának tartom a szleng használatának gyakorisága mellett azt is, hogy milyen szituációkban alkalmazzák őket a gyermekek és fiatalok. Szüleik és tanáraik társaságában is használják őket? Akár igen, akár nem, miért? Van ennek különösebb oka, vagy magától értetődő a válasz?

A felmérésben résztvevők majdnem fele-fele arányban válaszoltak nemmel és igennel a feltett kérdésekre, amely tökéletesen bizonyítja, mennyire megosztó témáról van szó. Mindössze egyetlen kitöltővel választotta több személy a *nem* válaszlehetőséget, mint az *igen*.

7. ábra: A kitöltők szlenghasználatára szülők és tanárok jelenlétében
(Forrás: saját szerkesztés)

Ehhez a témához kapcsolódóan egy kifejtős kérdést is feltettem, amelyben meg kellett indokolni, miért használnak, vagy éppen miért nem használnak szlenget az említett személyek jelenlétében. Azok, akik használnak szülei és tanáraik jelenlétében is szlenget, döntő többségükben azzal indokolták választásukat, hogy annyira beépültek szókincsükbe ezek a szavak, hogy már fel sem tűnik nekik, ha szlenget használnak párbeszédek során.

„Már annyira megszoktam, hogy ezek a szavak, kifejezések beépültek a nyelvhasználatomba, hogy már fel sem tűnik.” (kitöltő)

Volt, aki úgy gondolta, hogy egyes kifejezések sokkal kifejezőbbek, és ezért használja őket egyes szituációkban.

„Kifejezőbbnek találom az egyes szavakat a mondandóm közlésére.” (kitöltő)

Azonban olyan is akadt, aki azért alkalmazza ezeket a szavakat felnőttek jelenlétében, mert szórakoztatónak találja, hogy ők nincsenek tisztában ezeknek a kifejezéseknek a jelentésével.

„Mert vicces, amikor nem értik elsőre.” (kitöltő)

Azok, akik nem használnak felnőttek környezetében szlenget, többféle indokot is adtak, mint például:

„Mert úgy gondolom, hogy ez nem a legkifinomultabb kódja a kommunikációnak, és az ő jelenlétükben igyekszem magyar szavakat használni, és megválogatni mit mondok.” (kitöltő)

„Környezetből fakadó értetlenkedések miatt.” (kitöltő)

„Én sem gyakran használom ezeket a szavakat, sok pedig számomra is ismeretlen. Nem nehezítem meg a kommunikációt ilyen szavakkal, mivel valószínűleg ők sem értik.” (kitöltő)

„Az ő generációjuk nem értenek ezeket a szavakat, kontextusból sem, valamint általában ezeknek a szavaknak van mögöttes jelentése, ironikusan használjuk őket, így aki nem ismeri a háttértörténetét, teljesen máshogy értelmezné a mondanivalómat.” (kitöltő)

„Megelégszem a magyar szavakkal, jól ki tudom fejezni magam velük” (kitöltő)

Ilyen és ehhez hasonló válaszok érkeztek, amelyek egyszerre több magyarázatot is adnak a témával kapcsolatban. Sokan úgy gondolják, hogy a generációs különbségekből fakadóan nem illendő használni ezeket a szavakat, vagy egyszerűen nincs kedvük és energiájuk elmagyarázni a szavak magyar jelentését. Ezeket a kifejezéseket, ahogy már korábban is említettem, javarészt csak szituatív helyzetekben alkalmazzák, és nem feltétlenül kapcsolódik valódi jelentésük az adott kontextusba, csak valamilyen háttértörténettel rendelkezik a szó, amely a dolgozatom elején említett közösségekre jellemző szókincsre vagy szóhasználatra is visszavezethető.

Az előbbieken reprezentált kitöltők véleményével ellentétben, akik használnak szlenget szüleik és tanáraik jelenlétében, azok, akik nem használnak, úgy vélekedtek, hogy elég kifejező és bő szókincsű a magyar nyelv ahhoz, hogy kifejezzék magukat anyanyelvükön, és nem látják más szlengszavak használatát szükségesnek. Ez teljes egészében nem igaz megállapítás, hiszen akarva-akaratlanul is használunk szlengeket, melyek már annyira beépültek a köznyelvbe, hogy észre sem vesszük, hogy az szleng, de a manapság használatos angol szleng használatára vonatkozóan teljesen releváns válasznak tekinthető a megnyilatkozás.

Kérdőívem végén még arra szerettem volna választ találni, hogy a kitöltők véleménye szerint miért használunk szlengeket. Nagyon különböző és sokszínű válaszokat kaptam, melyek közül a leggyakoribb meglátások a következők voltak:

„Rövidebb fogalmazás, egy szóval akár egy egész mondatot is helyettesíteni tudunk.”
(kitöltő)

„Mert most ez menő” (kitöltő)

„Teljesen beépültek már a nyelvünkbe, szókincsünkbe.” (kitöltő)

„Mert vagány, humorossá és extrábbá teszi a beszélgetést.” (kitöltő)

Ezekon kívül néhány mélyebb és egyedibb gondolatot is sikerült találnom a beérkezett válaszok között, mint például azt, ahol a közösségi média hatásának számlájára írták a szleng használatát. Több kutatást is végeztek már a témában, amelyben beigazolódott, hogy a digitalizáció igenis hatással van szókincsünk alakulására.

„Ezt halljuk és látjuk a közösségi médiában.” (kitöltő)

„Social média platformokon könnyen elérhetőek és közismertek.” (kitöltő)

Válaszként megjelent a közösséghez való tartozás erősítése is, miszerint a szleng használatával könnyebben lehet a hasonló korosztállyal kommunikálni, illetve könnyebb személyiségünket is kifejezni. Ez valóban így van, hiszen a folyamatos technikai fejlődéseknek köszönhetően egyre magányosabbak az emberek, amely nemcsak lelki, hanem testi egészségünkre is hatással van, így a hasonló szóhasználatú rendelkező emberek kicsit közelebb érezhetik magukat egymáshoz, amire igazán szüksége van az embereknek a teljes egészség érdekében.

„Egyszerűbb, és úgy érezzük tőle magunkat, hogy egy társadalmi csoporthoz tartozunk.”(kitöltő)

„Szlengket azért használunk, mert segítenek kifejezni a személyiségünket, erősítik a közösségi összetartozást, és leegyszerűsítik a kommunikációt a hasonló korú vagy érdeklődésű emberek között.”(kitöltő)

Összegzés

A dolgozat célja annak feltárása volt, hogy milyen hatással van az angol nyelv a magyar gyermekek és fiatalok szókincsére, különös tekintettel az idegen szavak beépülésére az anyanyelvi kommunikációba, valamint az ebből fakadó nyelvhasználati és nyelvi attitűdbeli változásokra. A kutatás eredményei alapján elmondható, hogy az angol nyelv napjainkra nem csupán idegen nyelvként van jelen a fiatal generáció életében, hanem egyre nagyobb mértékben részévé válik a mindennapi magyar nyelvű kommunikációnak is.

A kutatásban részt vevő gyermekek és fiatalok nyelvhasználatában számos angol eredetű kifejezés azonosítható, amelyek különböző módon épülnek be a magyar nyelvbe. Jellemző tendencia a technológiai- és közösségimédia-használat során átvett szókincs megjelenése. Emellett a videójátékokból, zenei tartalmakból és popkultúrából származó kifejezések is gyakoriak, és ezek gyakran a magyar nyelv nyelvtani rendszeréhez illeszkedve, de sokszor nyelvileg torzult formában kerülnek alkalmazásra.

A válaszadók többsége pozitívan viszonyul az angol nyelvhez, hasznosnak és divatosnak tartja annak használatát. Ezzel együtt a válaszok azt is megmutatták, hogy az angol szavak

beépülése sok esetben nem tudatos, és gyakran nem társul hozzájuk mélyebb nyelvi vagy kulturális ismeret. Ez a tendencia hosszabb távon hozzájárulhat a magyar szókincs elszegényedéséhez, valamint a nyelvi keveredéshez, amely hatással lehet a gyermekek és fiatalok anyanyelvi kompetenciáira.

A kutatás eredményei alapján kijelenthető, hogy az angol nyelv hatása kettős természetű: egyfelől lehetőséget teremt a fiatalok számára a globális kultúrához való kapcsolódásra, a nyelvi kompetenciák fejlődésére és az idegen nyelvi tudás erősödésére; másfelől azonban veszélyeztetheti az anyanyelv használatának pontosságát, gazdagságát és stílusbeli árnyaltságát.

A dolgozat egyik fő következtetése, hogy az angol nyelv térnyerését nem lehet – és nem is szükséges – megállítani, azonban elengedhetetlen, hogy a nyelvhasználat tudatosra váljon. Az oktatásnak és a családi környezetnek közös felelőssége, hogy a fiatalokat ne csupán angolul tudó, hanem saját anyanyelvüket is megbecsülő és helyesen használó nyelvhasználókká nevelje. A magyar nyelv értékeinek megőrzése nem jelenti az idegen nyelvek elutasítását, hanem inkább azok megfelelő, kontextushoz illeszkedő alkalmazását szolgálja.

Irodalom

- Bárczi G. 1932. A „pesti nyelv”. Budapest: *A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai* 29.
- Eble, C. 2004. Slang and Antilanguage. In: Dittmar, N.–Mattheier, K. J.–Trudgill, P. (eds.) *Sociolinguistics. An international handbook of the science of language and society / Soziolinguistik. Ein internationales Handbuch zur Wissenschaft von Sprache und Gesellschaft. 2nd completely revised and extended edition.* Berlin – New York: Walter de Gruyter, 262–267.
- Kis T. 1997. Szempontok és adalékok a magyar szleng kutatásához. In: Uő. (szerk.) *A szlengkutatás útjai és lehetőségei.* (Szlengkutatás 1.) Debrecen: Kossuth Egyetemi Kiadó. 237–293.
- Kis T. 2006. *Nyelvi univerzálé-e a szleng?*
https://mnytud.arts.unideb.hu/szleng/tanulmanyok/szluniv_hun.htm
(letöltve: 2025.02.13.)
- Kövecses Z. 1997. Az amerikai szleng. In: Kis T. (szerk.) *A szlengkutatás útjai és lehetőségei.* (Szlengkutatás 1.) Debrecen: Kossuth Egyetemi Kiadó, 7–38.
- Kövecses Z. 2009. *Magyar szlengszótár 2.*, bővített és átdolgozott kiadás. Budapest: Akadémiai Kiadó.
- Németh M. 1997. Csavargók megkülönböztető nevei a XIV. században. In: B. Gergely P.–Hajdú M. (szerk.) *Az V. Magyar Névtudományi Konferencia előadásai.* Budapest: A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai 209, 37–41.
- Péter M. 1999. Szleng és költői nyelvhasználat. *Magyar Nyelvőr* 104: 273–281.